

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Archeologia powszechna: wczesna epoka żelaza - ćwiczenia, PG_00200186						
Kierunek studiów	Archeologia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2027/2028		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	2	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	3	Liczba punktów ECTS			1.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Historyczny -> Instytut Archeologii						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Kamil Niedziółka					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	0.0	15.0	0.0	0.0	15
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	15		2.0		8.0	25
Cel przedmiotu	Zapoznanie studentów z dziejami Europy, a w szczególności ziem polskich w trakcie wczesnego okresu epoki żelaza, ze szczególnym uwzględnieniem analizy zabytków kultury materialnej.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[ARCHL3_U01] Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę: formułować oraz, poprzez właściwy dobór źródeł informacji, krytyczną ich analizę i syntezę, rozwiązywać problemy typowe oraz wybrane problemy bardziej złożone z zakresu archeologii, a także opracowywać treści związane z dziedzictwem archeologicznym	Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę: formułować oraz, poprzez właściwy dobór źródeł informacji, krytyczną ich analizę i syntezę, rozwiązywać złożone i nietypowe problemy z zakresu zmienności kultury materialnej i duchowej, organizacji społecznej i systemów ekonomicznych wykorzystywanych przez społeczności zamieszkujące ziemie polskie oraz Europę w trakcie wczesnej epoki żelaza.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/raport
	[ARCHL3_U04] Potrafi brać udział w debacie – przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich stosując poprawnie fachową terminologię z zakresu archeologii	Potrafi brać udział w debacie – przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich stosując poprawnie fachową terminologię z zakresu archeologii ze szczególnym uwzględnieniem okresu wczesnej epoki żelaza w Europie.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[ARCHL3_W02] Ma zaawansowaną, uporządkowaną chronologicznie i tematycznie, wiedzę ogólną z zakresu archeologii	Ma zaawansowaną, uporządkowaną chronologicznie i tematycznie, wiedzę ogólną z zakresu archeologii wczesnej epoki żelaza ziem polskich.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ARCHL3_K02] Jest gotów do uznania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu w aspekcie analiz gabinetowych jak i prac terenowych	Jest gotów do uznania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych w odniesieniu do archeologii europejskiej wczesnej epoki żelaza, oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu w aspekcie analiz gabinetowych jak i prac terenowych	[SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[ARCHL3_W03] Ma zaawansowaną, uporządkowaną wiedzę szczegółową w wybranych obszarach archeologii Polski i powszechnej	Ma zaawansowaną, uporządkowaną wiedzę szczegółową w wybranych obszarach archeologii Polski i Europy ze szczególnym uwzględnieniem okresu wczesnej epoki żelaza.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ARCHL3_U06] Potrafi planować i organizować pracę indywidualną i w zespole	Potrafi planować i organizować pracę indywidualną i w zespole.	[SU8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[ARCHL3_K01] Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści	Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści.	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
Treści przedmiotu	<p>Charakterystyka przemian w początkach epoki żelaza, różnicowanie kulturowe na terenie Europy, chronologie początków epoki żelaza w Polsce i krajach ościennych, procesy halsztatyzacji, latenizacji,</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wczesna epoka żelaza w Europie 2. Kultura łużycka we wczesnej epoce żelaza 3. Kultura pomorska i dalszy ciąg wczesnego okresu epoki żelaza w Polsce 4. Oddziaływania halsztackie na ziemiach polskich w trakcie wczesnej epoki żelaza 5. Oddziaływania scytyjskie na ziemiach polskich w trakcie wczesnej epoki żelaza 6. Początki oddziaływań lateńskich na ziemiach polskich 7. Starszy okres przedrzymski na ziemiach polskich 8. Wczesna epoka żelaza w Europie Północnej 		

Wymagania wstępne i dodatkowe	Wiadomości z zakresu geografii i historii starożytnej.		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	kolokwium zaliczeniowe	51.0%	50.0%
	niezapowiedziane wejściówki	51.0%	50.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Bugaj U. (red.), Past Societies 3 (2000-500BC), 2017, Warszawa, PAN Dąbrowski J., Rajewski Z., Prahistoria ziem polskich. IV. Od środkowej epoki brązu do środkowego okresu lateńskiego. Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1979. Kristiansen, K. 1998. Europe before history, Cambridge. Rzeszotarska-Nowakiewicz A. (red.) Past Societies 4 (500BC-500 AD), 2016, Warszawa, PAN	
	Uzupełniająca lista lektur	Dąbrowski J. 2009. "Polska przed trzema tysiącami lat", Warszawa, Trio. Kmieciński J. (red) Pradzieje ziem polskich. T. I-2. Warszawa-Łódź 1989.	
	Adresy eZasobów		
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Rozwój kultury łużyckiej w fazie HaC na ziemiach polskich		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy		

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.